RAMAIAH INSTITUTE OF BUSINESS STUDIES
LIBRARY
BANGALORE-54

SE – 340

IV Semester B.C.A./B.H.M. Examination, June/July 2026
(SEP 2024-25)
LANGUAGE SANSKRIT – IV

Time : 3 Hours Max. Marks : 80

Instructions : *i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*ii) Q. No. **I** and **VI** should be answered in **Sanskrit** only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत । **(10×1=10)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) उपरूपकाणि कति सन्ति ?

अ) द्वादश आ) सप्तदश इ) अष्टादश ई) नवदश

2) यत्र अभिनयैः वस्तु निरूप्यते तत् किम् ?

अ) गद्यं आ) पद्यं इ) चम्पू ई) रूपकम्

3) दुर्योधनस्य माता का ?

अ) कुन्ती आ) राधा इ) गान्धारी ई) सुभद्रा

4) हलायुधः कः ?

अ) कृष्णः आ) कर्णः इ) अश्वत्थामा ई) बलदेवः

5) महेश्वरेण सह कः युद्धं कृतवान् ?

अ) भीमः आ) कर्णः इ) कृष्णः ई) अर्जुनः

6) वर्षसहस्रम् अर्णवजले कः सुप्तः ?

अ) इन्द्रः आ) ब्रह्मा इ) श्रीहरिः ई) महेश्वरः

7) दुर्जयेन कैः सह जलाञ्जली देयम् ?

अ) देवैः आ) दानवैः इ) गन्धर्वैः ई) पाण्डुसुतैः

P.T.O.

Scanned with OKEN Scanner

RAMAIAH INSTITUTE OF BUSINESS STUDIES LIBRARY BANGALORE-54

8) कः बालः रणमुखे हतः ?

अ) दुर्जयः आ) अक्षयः इ) अभिमन्युः ई) जयन्तः

9) 'ऊरूभङ्गम्' रूपकस्य प्रमुखः रस कः ?

अ) वीरः आ) करुणा इ) रौद्रः ई) अद्भुतः

10) गुरुपुत्रः कः ?

अ) अश्वत्थामः आ) कौशिकः इ) वसिष्ठः ई) विश्वामित्रः

II. **द्वयोः** प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत । **(2×10=20)**

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay type answer on **any two** of the following.

1) भीम–दुर्योधनयोः गदायुद्धं वर्णयत ।

ಭೀಮ–ದುರ್ಯೋಧನರ ಗದಾಯುದ್ಧವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the mace-fight between Bheema and Duryodhana.

2) भासरूपकाणां साम्यांशान् विवृणुत ।

ಭಾಸರೂಪಕಗಳ ಸಾಮ್ಯಾಂಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the similarities of Bhasarupakas.

3) श्रीहर्षकवेः देश–काल–कृतीः अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಶ್ರೀಹರ್ಷ ಕವಿಯ ದೇಶ–ಕಾಲ–ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the place, date and works of the poet Shriharsha.

III. **चतुर्णां** श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत । **(4×4=16)**

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** shlokas.

1) एषा निरस्तहयनागनरेन्द्रयोधा
व्यक्तीकृता दिनकरोग्रकरैः समन्तात् ।
नाराच–कुन्त–शर–तोमर–खड्गकीर्णा
तारागणं पतितमुद्वहतीव भूमिः ॥

Scanned with OKEN Scanner

RAMAIAH INSTITUTE OF BUSINESS STUDIES
LIBRARY
BANGALORE-54

2) एकाग्राङ्गुलिधारितोन्नतमुखो व्यास: स्थितो विस्मित:
दैन्यं याति युधिष्ठिरोऽत्र विदुरो बाष्पकुलाक्ष: स्थित: ।
स्पृष्टं गाण्डीवमर्जुनेन गगनं कृष्ण: समुद्वीक्षते
शिष्य प्रीततया हलं भ्रमयते रामो रणप्रेक्षक: ।।

3) आक्षिप्तलाङ्गलमुखोल्लिखितै: शरीरै:
निर्दारितांस हृदयान्मुसलप्रहारै: ।
दास्यामि संयुगहतान् सरथाश्वनागान्
स्वर्गानुयात्रपुरुषांस्तव पाण्डुपुत्रान् ।।

4) वञ्चनानिहतं श्रुत्वा सुतमद्याहवे मम ।
मुखमन्तर्गताम्राक्षमन्धमन्धतरं कृतम् ।।

5) दु:खानमनभिज्ञो यो ममाङ्कशयनोचित: ।
निर्जितं दुर्जयो दृष्ट्वा किं नु मामभिधास्यति ।।

6) यस्य वीर्यबलोत्सिक्तं
संयुगाध्वरदीक्षितम् ।
पूर्वं भ्रातृशतं नष्टं
त्वय्येकस्मिन् हते हतम् ।।

IV. **त्रयाणां** वाक्यानाम् सन्दर्भं विवृणुत । **(3×4=12)**

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any three** sentences of the following.

1) तारागणं पतितमुद्वहतीव भूमि: ।

2) मयि चैवं गते राम विग्रह: किं करिष्यति ।

3) गच्छ पुत्र एवं वृकोदरं ब्रूहि ।

4) अहो वैरं पश्चात्ताप: संवृत्त: ।

5) गुरुसुत धनुर्मुञ्चतु भवान् ।

Scanned with OKEN Scanner

RAMAIAH INSTITUTE OF BUSINESS STUDIES LIBRARY BANGALORE-54

V. त्रयाणां विषयाणां लघुटिप्पणीं लिखत । (3×4=12)

ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any three** of the following.

1) नान्दी ।

2) प्रवेशकः ।

3) स्थापना ।

4) गान्धारी ।

5) दुर्जयः ।

VI. परिच्छेदं पठित्वा अधो लिखितानां पश्नानाम् उत्तरं लिखत । (5×2=10)

कश्चित् पुरुषः कश्चित् वृश्चिकम् अग्नौ पतन्तं दृष्टवान् । सः एवं चिन्तितवान् – अस्य रक्षणेन मम पुण्यं भविष्यति इति । अतः सः तं पतनात् वारयन् रक्षति । परन्तु सः वृश्चिकः तम् उपकारम् अविमृशन् एव पुरुषस्य हस्तम् अदशत् । तेन पुरुषः महतीं वेदनाम् अन्वभवत् । अतः दुष्टस्य उपकारः न कर्तव्यः ।

प्रश्नाः

1) कश्चित् पुरुषः कं दृष्टवान् ?

2) सः किम् अचिन्तयत् ?

3) वृश्चिकः किम् अदशत् ?

4) पुरुषः किं अन्वभवत् ?

5) अतः किं न कार्यः ?

Scanned with OKEN Scanner